

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets hovedindhold

Lovens formål er at medvirke til at sikre, at patienters værdighed, integritet og selvbestemmelsesret respekteres.

Lovens formål er endvidere at styrke patienternes retsstilling og retssikkerhed i forhold til sundhedsvæsenet og at understøtte tillids- og fortrolighedsforholdet mellem patienterne og sundhedsvæsenet samt dettes forskellige personalegrupper.

Med lovforslaget fastlægges en samlet lovgivning, der regulerer de grundlæggende og generelle principper for den enkelte patients selvbestemmelse og retssikkerhed i forhold til sundhedsvæsenet i forbindelse med undersøgelse, behandling og pleje.

Lovforslaget indeholder i forhold til tidligere lovgivning og anerkendt praksis følgende nye bestemmelser:

- Patienter får lovfæstet retten til informeret samtykke.
- Patienter, der er fyldt 15 år, skal selv give informeret samtykke til undersøgelse, behandling m.v., dog i samråd med forældremyndighedsindehaveren.
- Patienter, der varigt mangler evnen til at give informeret samtykke, sikres ved, at de nærmeste pårørende giver stedfortrædende samtykke til undersøgelse, behandling m.v.
- Patienter, der varigt mangler evnen til at give informeret samtykke og som ikke har nogen nærmeste pårørende, sikres ved at en anden uvildig sundhedsperson varetager patientens interesser, bortset fra bagatelagtige behandlinger.
- Patienter, der ikke er i stand til at give informeret samtykke, sikres i øvrigt indflydelse på beslutningen, i det omfang de forstår behandlingssituationen.
- Patienter sikres klarere rettigheder om de ønsker, der kan optages i et livstestamente, og sundhedspersoners pligt til at kontakte Livstestamenteregistret præciseres.

- Patienter sikres, at sundhedspersoner iagttager tavshed om de forhold, de erfarer i forbindelse med patientkontakten.
- Patienter kan som udgangspunkt selv bestemme, hvem der kan få udleveret helbredsoplysninger.
- Patienter sikres, at der inden for sundhedsvæsenet kan ske videregivelse, når der foreligger et mundtligt samtykke, eller videregivelse uden særligt samtykke, når der er tale om et aktuelt behandlingsforløb.
- Patienter sikres, at der til videregivelse af helbredsoplysninger til myndigheder uden for sundhedsvæsenet kræves skriftlig samtykke, når bortses fra de ekstraordinære tilfælde, som følger af lovgivningen.
- Patienter sikres bedre overblik over de regler, der giver adgang til at bruge helbredsoplysninger til forskning, statistik og planlægning, idet disse samles i ét regelsæt.

Nedenfor sammenstilles kort lovforslagets regler med de lovbestemmelser og andre regler, der hidtil har reguleret området:

1. Lovforslagets kapitel 1 fastlægger de *grundlæggende generelle principper* for patienters retsstilling. Lovens *anvendelsesområde* fastlægges og nogle centrale begreber i loven defineres.
2. Lovforslagets kapitel 2 om *selvbestemmelse*, dvs. *informeret samtykke* præciserer, moderniserer og overfører lægelovens § 6, stk. 2-5 (jf. lovbekendtgørelse nr. 632 af 20. juli 1995) om information og samtykke til lovforslaget.
3. Lovforslagets kapitel 3 om *selvbestemmelse i særlige tilfælde* præciserer, moderniserer (ændrer) og overfører lægelovens § 6 a om livstestamenteer til lovforslaget.
Disse regler i lægeloven samt andre regler vedrørende information og samtykke er endvidere indeholdt i Sundhedsstyrelsens cirkulære nr. 163 af 22. september 1992 om information og samtykke m.v. (»Lægers pligt og patienters ret«).
4. Lovforslagets kapitel 4 om *aktindsigt* overfører uændret den gældende lov om aktindsigt i hel-